

ville komme ind betydelig tidligere end efter Bestemmelserne her. Med Hensyn til Tilshyret har jeg forstaaet den høitærede Minister og ogsaa adskillige andre Talere saaledes, at der vil ske Forandring i denne noget rigoristiske Bestemmelse i Slutningen af Nr. 240 i Betænkningen. Det har ingenlunde været min Mening at disse Hedeselskabet bort fra denne Virksomhed, tværtimod! Jeg mener, at for Mose dyrkningens Vedkommende er det særdeles gavnligt at have det med, og i de fleste Tilfælde vil det være naturligt og rimeligt, at vedkommende Laantager saar Raad fra den Side. Ligesom jeg finder det naturligt, at de, hvad de jo gøre nu, søge Vejledning og Raad med Hensyn til Opdyrkning, vil jeg finde det rimeligt, naar der var Tale om Moseopdyrkning. Og jeg vil finde det meget naturligt, at man, hvis det var bestemt fraraadet af Hedeselskabet, vilde være betænkkelig ved at indlade sig paa Laan dertil. Det kunde derfor være, at det var absolut rigtigt at indhente Hedeselskabets Støn i saa Henseende. I de fleste Tilfælde tror jeg, man sikkert kan gaa ud fra, at det har saa meget Rendskab til disse Ting, at naar det fraraabede det, vilde Beføstningerne være for store. Jeg er altsaa for saa vidt enig med det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 2den Valgkreds (Naberg) om, at vi skulle have et sagtyndigt Støn. Det, jeg har været ængstelig for, og som jeg udtalte, da jeg først havde Ordet, er kun det, at dette sagtyndige Støn skulde være pligtmæssigt og have en saadan Indflydelse, at endog saa enhver Bestemmelse fra dets Side skulde følges, og at Laan kun kunde optages paa de Vilkaar. Det tror jeg var fejl, det vilde jeg meget fraraade, og jeg haaber heller ikke, det sker. Naar det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (S. Hage) udtalte, at det var en farlig Vej at komme ind paa, tror jeg ikke, at der er nogen særdeles Fare her. Denne Bevilling vil sikkert fremtidig blive brugt inden for det samme Spor, hvori den er bleven brugt i mange Aar. Den har jo en Fortid for sig, og der har dannet sig bestemte Sædvaneregler for dens Anvendelse, og det vil ventelig blive ligesaa i Fremtiden. Det, der bliver forandret, vil kun blive det, hvad jeg tror er gavnligt og heldigt, at man paa en Maade gaar over fra Prioritetslaan til Driftslaan. Er der noget, de trænge til, der skulle begynde paa har Bund med imaa Midler, er det netop at faa disse Laan, og for de Kommuner, der skulle staa i Stikken for Pengene, er der vist nok ikke Spor af Risiko ved at gaa den Vej. Jeg tror, at Betryggelsen er fuld-

stændig, og, saa vidt jeg ved, er der heller ikke tabt en eneste Dre paa den Konto i de 20 Aar, den nu har staaet paa Finansloven, og jeg tror ikke, den forandrede Opfattelse vilde gøre noget Skaar i den Henseende.

Endelig vil jeg gerne med et Par Ord omtale Mosejagen i sin Almindelighed, det vil sige, det, der her ligger for under Finanslovsbehandlingen. Det har særlig været Spørgsmaalet om at gaa videre med Mosejernes Dykning og Spørgsmaalet om, hvad den egentlig drivende Kraft skulde være i denne Sag. I den Henseende kan jeg fuldstændig slutte mig til de Betragtninger, der bleve gjorte gældende af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 2den Valgkreds. Jeg deler helt ud hans Opfattelse. Naar det ærede Minister forleden gjorde opmærksom paa, at Hedeselskabet næppe vilde paatage sig en saadan Gerning og navnlig mente, at det vilde være i Modstrid med Dalgas's Opfattelse, og at hans Minde saaledes paa en Maade ikke, om man saa maa sige, vilde blive respektet, hvis man vilde gaa den Vej, da tror jeg ikke, at det forholder sig ganske saaledes. Jeg nærer selvsjælgelig ingen Tvivl om, at de Ytringer, der bleve citerede af Dalgas, ogsaa ere udtalte, som de bleve citerede, men jeg tror, at hvis Dalgas havde levet og fremdeles staaet i Spidsen for Hedeselskabet, vilde de ikke have hindret ham i at tage denne Sag op i udvidet og større Form. Han havde allerede taget den op, før han døde. Jeg tror med nogen Ret at kunne gøre den Slutning, fordi han paa et givet Tidspunkt udtalte det, om han end for Resten selv ved Mosejagens Optagelse ved Siden af blev ved at fastholde, at Plantningen var Hovedsagen. Dalgas stod kort efter sidste Krig ude paa Hedebackerne i Nærheden af det Sted, hvor jeg bor, og stuede ud over de store, flade Heber og ynkedes over dem og tænkte, om det ikke skulde være muligt ved Hedernes Opdyrkning at indvinde det Land, vi havde tabt i Sønderjylland. Da fattede han Beslutningen, han tumlede med Ideen og begyndte at arbejde, men det viste sig vanskeligt at komme frem. Men en Ting lærte Dalgas snart — det, som det ærede Medlem fra Ringkøbing ogsaa har rørt ved — da han skulde have Befolkningen i Tale — thi uden den almindelige Befolkning's Hjælp kan intet udrettes ude i det daglige Liv — og det var, at Plantningsagen kunde han ikke gøre dem begribelig, fordi det tog lang Tid, inden de kunde se Frugt af det. Den Vej, kunde man sige sig selv, var paa en Maade ufremkommelig, naar Folk selv rigtig skulde tage Haand i